

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 10. SIBIIŪ, 15 OCTOBRE 1895. Anulŭ XXVI.

CĂSĂTORIA CIVILĂ ȘI CULTURA POPORULUI NOSTRU.

Cu ȃia de 19 Septembrie (1 Octobre) a. c. s'aŭ pusŭ în lucrare în patria nŃtră legile așã numite politico-bisericescŭ, privitŃre la cãsãtoria civilã, la matriculele de statŭ și la crescerea copiilorŭ din cãsãtoriŭ mixte, — legŭ, carŭ pentru însemnãtatea cea mare, ce aŭ pentru vięta practicã a popŃrelorŭ, facŭ memorabilã acęstã ȃi în istoria vieței nŃstre publice.

Încãtŭ aceste legŭ privescŭ politica, ele cadŭ afarã de sfera societãțilorŭ literare și culturale, cãrorŭ aparține și Asociaținea nŃtrã; ba statutele Asociaținei nŃstre eschidŭ din adunãrile ei, prin urmare și din organulŭ ei de publicitate cestiunile politice și religiŃse, încãt privescŭ prezentulŭ.

Dar aceste legŭ atingŭ fŃrte de aprŃpe și *vięta culturalã* a popŃrelorŭ patriei nŃstre, și din acęstŭ punctŭ de vedere putem și noi a ne ocupa de ele, ba suntem chiarŭ datorŭ a o face acęstã; cãci progresulŭ și bunãstarea culturalã este una din primele cerințe și condiționi ale fericirii unŭ poporŭ.

Unŭ factorŭ principalŭ alŭ culturei poporului nostru a fostŭ fãrã îndoialã sute de ani *biserica* lui strãbunã, și numai în seculŭ din urmã s'a alãturatŭ lângã ea și *scŃla*; și reprezentanții acestorŭ dŃue instituționi culturale aŭ fostŭ la noi și la tŃte popŃrele patriei nŃstre purtãtorii culturei popŃrelorŭ lorŭ. Prin acęstã preoțimea și învățãtorimea diferitelorŭ popŃre aŭ devenitŭ autoritãți culturale, și inteli-

gînța bisericescă și lumescă a popórelorú patriei nóstre a creatú sucrescénța sa parte mare, póte cea mai mare, din șirurile preoțimeí.

De aceea aceste proiecte de legi, îndată ce s'aú ivit, aú fostú privite din partea naționalităților din patriă, afară de una, ca aparițiunii îndreptate contra vieței spirituale și în specialú contra culturéi lorú; și numeróse adunări poporale din tóte părțile s'aú declaratú contra lorú și aú protestatú contra creării lorú. Și în deplin acord cu popórele lorú, arhieréii români, consistoriile și sínódele bisericesci aú luatú poziție față cu periculósele porniri, cari tind a centralisa tótă puterea în mîna statului, a nimici séu celú puținú a restringe cât mai multú autonomia bisericilorú, scólelorú și a tuturorú instituțiunilorú culturale.

Dar pe lângă tóte aceste lupte proiectele în cestiune, cu majoritățí de câte unú séu doue voturi, aú devenitú legi și cu grăbnică febrilă s'au întrodusú la 1 Octobré n. căsătoria civilă, matriculele de statú și normele pentru prunciú născuți din căsătorií mixte.

Bisericile aú luatú tóte mészurile de lipsă legale, a conserva din autonomia bisericescă cât a fostú cu putință; congresele, sínódele, organele bisericesci tóte aú dispusú cele de lipsă, ca legile acestea cu efectele lorú stricăcióse sé fiă întimpinate cu precauțiunea și reserva cuvenită. Și în adevérú fórte de lipsă aú fostú aceste mészuri, căci îndată după întroducere ácelorú legi, nedorite și necerute de nimeni, s'a véđutú influința lorú cea contrară mulțumirei și conviețuiréi armonice a popórelorú patriei nóstre.

Rémâne dar, ca organele bisericesci și scolare, și preste totú inteligința poporului nostru sé-lú feréscă pre acesta de pericolulú ce 'lú amenință și sé salveze cu scumpătate simțemintele lui religióse, naționale și culturale, garanțiile cele nedispensabile ale esistenței lui ca individualitate consciá de demnitatea și chiámarea sa.

Z. Boiu.

CARE ESTE FEMEEA CEA MAI FRUMÓSĂ?

(Disertațiune ținută la 15/27 Augustū 1895 la adunarea generală a Asociațiunei transilvane la Blajū, de Ioanū Popescu din Cohalm, astăđi în România).

„Nu este bine să fiă omul singurū, să-ī facem lui ajutoriū“ ȓice S. *Scriptură*.

„Bărbatulū sēmēnă sēmēnța în agru, femeea pune aluatulū și cōce pānea: pe bărbatū flū așteptă lucrurile cele din afară de casă, ear purtarea grijei acasă este datoria femeei“, ȓice S. *Ioanū Chrisostom*.

„Dulce-ī de a ȓice cānd inima jelesce:

Am o ființă 'n lume, ce sciu cā me iubesc“

ȓice poetulū *Alecsandri*.

Onorată adunare!

Preoȓii aū obiceiū, ca înaintea orī cārei cuvēntări sēu predice, ce ȓinū poporulū în sērbători orī și la alte ocașiuni, sē pună unū motto ore care, fiă din biblie, fiă din evanghelia acelei sērbători, sēu din sântiī pārinȓi ai creștinismulū.

Unī începū cuvēntulū lorū nu numai cu unū motto, ci chiarū și cu doi și trei. Acestū obiceiū de a începe o predică saū o cuvēntare cātră unū publicū ore-care flū aū chiarū și laicii într'o mēsură mai mică firesce decāt preoȓii, și nu trebuie sē fiă cineva așa inteligentū, ca dintr'unū motto, o citațiune, o macsimă sēu unū proverbū ore-care sē înȓelēgă despre ce are sē vorbescă cuvēntatoriulū!

Sunt decī sigurū, cā eū, care astăđi am pusū înaintea disertațiunei mele o citațiune din S. *Scriptură*, alta din S. *Ioanū gură de aurū* și alta dintr'unū scriitoriū profanū, poetulū *Alecsandri*, adecă trei de odată, sum sigurū, ȓicū, cā onorata și culta acēstă adunare romānescă scie despre ce voescū sē vorbescū; scie cā am sē vorbescū despre misiunea femeei în genere, dar și despre rolulū femeei romāne în specie!

Este adevēratū, cā disertațiunea acēsta a mea a fostū anunțată onoratulū comitetū sub titlulū întrebătoriū: „Care este femeea cea mai frumósă“? Și acum din citațiunile și din precuvēntarea mea reese, cā voiū vorbi despre misiunea femeei!

Este însă óre-care legătură între aceste doué vorbe, și pare că nu poți vorbi de una fără a aminti de cealaltă, adecă despre chemarea femeii, fără a spune și de frumseța ei și viceversă.

Ba trebuie să amintescú și acelú adevărú, că pare că aveam și am și acum o temere óre-care, de a pune ca titlu disertațiunei mele titluri ca acestea „Rolulú femeii“, „Misiunea femeii în lume“ „Chemarea femeii române“ etc. etc.; pentru că sub aceste titluri s'a scrisú și disertatú de atâtea ori, în cât nu mai aú atracțiune, și mai cu sémă când ne aducem aminte, că aprópe toți oratorii și scriitorii aú bătutú același drum, pe care l'a deschisú curentulú de ordine „Emanciparea femeii“ !

Cu tóte acestea, nu am voitú prin titlulú, ce am datú disertațiunei mele, să ducú în rătăcire buna voință a acestúi onoratú și cultú auditoriú, pentru că dacá pe cale mai largá voiú cuvênta despre misiunea femeii în societate, despre educațiunea și instrucțiua femininá, despre emancipare și diferitele sisteme séu mai bine aplicațiunii, cu cari se facú cásătoriile nóstre, promitú însă că voiú răspunde și la întrebarea „care este femeea cea mai frumósă“, pe carea am pus'ó ca titlu disertațiunei mele. Ba voiú spune și mai multú, voiú spune, cum póte deveni o femeie frumósă și cum póte sê-și pèstreze frumseța ei în tótá viéta, transmitêndu-o și ficielorú sale, ba și mai multú, voiú areta mijlócele — séú dacá voiți și nu veți ríde — doctoria, ce trebuie prescrisá fetelorú, ca nici una se nu rêmână nemáritată !

Onoratá și cultá adunare românescá !

Ce este femeea ?

Înnainte de a intra în largulú desvoltárei temeii mele, me întreb : ce este femeea ?

Décá vom lua în mână cu deosebire cárțile poetilorú, vom vedea că o parte mare din aceștia spunú, nici mai multú nici mai puținú de cât că femeea este unú deú, unú idealú, unú ângerú, unú cheruvimú; alții din contrá,

spună că femeea este ună demonă, ună diavolă, ună luciferă și alte asemenea nume, cu cari botezămă ființele infernului!

Se întâmplă adese ori și faptulă, că unulă și același poetă numesce pe femeie când deă, când ființă infernală, de unde urmază că fiă-care din acești poeți seă fiă și alții prosatori, aă scrisă despre femeii și le-aă calificată după împregiurările momentului, plăcută seă neplăcută, în contactulă ce aă avută cu ele!

Aă scrisă despre femeii o mulțime de scriitorii; de nici ună subiectă și de nici o sciință nu s'aă apucată ca seă scrie de odată mai mulți cărturarii, ca despre misiunea femeii în lume: psihologulă a scrisă psihologie, teologulă despre religiune și dogme, militariulă despre arta militară, pedagogulă, istoriculă, naturalistulă etc. fiă-care a scrisă despre sciință, arta și meseria ce reprezenta; dar toți aceștia: și psihologă și pedagogă și teologă și dintre militari și dintre inginerii și alții mulți încă, s'aă apucată seă scrie și despre femeie! Bine înțelesă că scrierile loră cam diferiaă după felulă loră de a judeca cu conclusiuni scose din sciință, ce reprezenta fiă-care, și — cum am ăisă mai înainte: după împregiurările momentului plăcută saă neplăcută în contactulă cu ele.

Dar nici unulă din aceștia nu aă pusă chestiunea pe adevăratulă terenă ală rațiunei și ală natureii.

Când și când ună pedagogă, ună teologă și căți-va și din alte brașe ale sciinței, aă discutată chestiunea mai aprópe de adevără, dar și aceștia au discutat'ó într'ună mod cum ași ăice prea academic și prea pe încungiură, nu într'ună mod mai populară, și pare-că fiă-căruia îi era frică se apuce — cum s'ar ăice — taurulă de corne; ear ceialalți scriitorii și oratorii din celelalte scoli, cari mai cu sémă debitaă pe tema emancipărei femeii, aă rătăcită în domeniulă fantasiei loră, și mai cu sémă când toți trimeteaă pe femeii seă iee esemple dela cutare și cutare împărătésă saă regină, din cutare și cutare țără dincóce ori dincolo de oceană, ca și când noi ar trebui ca

femeiloră năstre sē le dămū o astfelū de educațiune și prin urmare o astfelū de pozițiune în lume, ca se ajungă numai împărătese și regine, încungiurate numai de servi și porfiră!

Nici aceștia, cari trimitū pe femei se ia exemple de virtuți dela împărătese — decă se potū găsi aici virtuți — și cu atâtū mai puținū aceia, cari fac din femei āngerū și demonū, nu aū dreptate, — pentru-că femeia nu-ī nici deū nici demonū! —

Ce este dar femeia?

În tinerețele mele am cetitū unde-va seū am auzitū dela cine-va următorea istorie, pe carea pōte și din d-văstră care-va se o scie mai tectualū decāt mine, și anume:

Unū împēratū seū unū rege ore-care contemplāndū odată natura și lucrurile ei, ar fi zisū: „Se pōte ca Dumne-deū sē fi făcutū tōte lucrurile și ființele sale cu unū ore-care scopū; eū însă nu înțelegū, cu ce scopū a făcutū Dumne-deū muscele și paianginiī, căci aceste insecte nu numai că sunt supērătore, dar și grețose“. — Nu multū dupā aceea avēnd acestū împēratū rēbelū cu unū adversarū alū seū, fū învinsū de cātră acesta, oștea lui împraștiată, ear elū ca se scape din mâna adversarului seū fugi într'o pădure mare, unde obositū de fugă se puse a se odichni ascunsū în tufele, cari aū fostū mai dese și în cari se credea mai sigurū și unde și adormi îndată.

Oștea inimică îlū urmăria însă prin acelu codru, și pe când soldații cari cutrieraū loculū în acea direcțiune erau la o distanță mică de loculū unde împēratulū dormia ascunsū, o muscă se puse pe fața lui și-lū pișcă așa de tare, încātū împēratulū se trezi înspăimēntatū, și deșteptū fiind auzi la ore-care mică depārtare zāngănitulū unorū arme și înțelese atunci, că ostași adversarului seū îlū urmărescū pentru a-lū prinde; se scōlă îndată și fuge mai departe și ajunge spre sēră la rīpele unei mari prāpastii, unde credea că s'ar putē ascunde și odichni peste nōpte, și dānd chiarū în acea rīpă de o întrare, probabilū locuită odata de ore-cari animale

selbatice, întră acolo, stând tótă nópteă în cea mai mare frică și tăcere.

Ostașii adversarului însé aũ căutatũ și preste nópte se dea de urma învinsului împěratũ, și des de diminěță câți-va din ei ajungũ și la prăpastia și la gura visunieii unde era ascunsũ, și chiarũ voiaũ se sondeze loculũ; dar pânza desă ce țesuse unũ paieginũ în acea nópte preste gura întrăreii îi oprí de a mai cerceta, ȓicěndu-și că acěstă pânză le probéză că în acea pesceră nu póte se fiă nimenea întratũ din acea nópte, și plecară căutând mai departe prin aděncimile codrului. —

Așa dar, întâiũ musca prin pișcătura ei și acum paianginulũ prin pânza lui a scăpatũ pe ȓacěstũ împěratũ de a căde prisionierũ în mânilé adversarului seũ, care probabilũ i-ar fi luatũ vieța, — și credũ că atunci își va fi adusũ aminte de critica nedrěptă, ce a făcutũ creatorului, pentru că a creatũ musca și paianginulũ, și că acuma salvatũ chiarũ de aceste insecte va fi esclamatũ ca odată împěratulũ și profetulũ Davidũ: „Marí sunt lucrurile tale Dómne, și tóte întră înțelepciune le ai făcutũ“.

Eu nu voiũ se discutũ aici, dacă tóte câte Dumneȓeũ a pusũ pe suprafața pământului, în aerũ, în apă seũ preceriũ, sunt făcute cu scopũ seũ fără scopũ, și nici voiũ cerceta, dēcă tóte lucrurile lui Dumneȓeũ sunt marí și făcute întră înțelepciune, după cum afirmă profetulũ, acěsta o lasť pentru mine a fi unũ misteriũ ca multe alte, . . . la cari însé me închinũ; ci eu voidũ a tracta subiectulũ ce mi-am propusũ, me oprescũ unũ momentũ aici și reflectezũ: Așa dară dēcă până și unũ paianginũ care ne inspiră unũ desgustũ când îlũ vedem, și dēcă și o muscă despre care Schopenhauer ȓice „că e unũ simbolũ de nerușinare și de cutezanță nătângă, din causă că pe când tóte dobitócele ocolescũ pe omũ mai multũ ca pe orí și ce și deja de departe fugũ de děnsulũ, ea i se pune pe nasũ“; dēcă, ȓic, și aceste insecte nesuferibile potũ se fiă une-orí în stare seũ chiămate de acela, care

l-a dată vieță, ca se săvârșescă câte o asemenea faptă, ore ce putem dice atunci despre ființa cea cuvântătoare, care constitue jumătatea omenirei? despre acea ființă, pe carea acei scriitori cu caracteru schimbătoriu, odată înălțându-o o punu alătura cu Dumneșeu și cu maica Domnului, ear altă dată o coboră mai josu decât pe tôte ființele infernului!

Domnilorū și dómnelorū! Femeea nu este, cum dice aceștia, nici șeu, nici demonu!

Femeea nu pôte fi alt ceva decât ceea ce a lăsat'o Dumneșeu să fiă; și eată sentința creatorului: „Nu este bine se fiă omul singuru, se-î facemū lui ajutoriu“. — Acesta este adevăratul răspunsu la întrebarea, ce este femeea? Adecă femeea nu este alt ce-va decât unu ajutoriu alu omului pe pământu, și orî cine ar veni acum să dea altă definițiune și alt rolū femeii pe pământu, comite o abatere, unu păcatu chiar în contra legilorū naturei! Și decă omenii inteligenți și serioși au scrisu și scriu încă și astăzi dându femeilorū asemenea calități și epitete, aceia au eșitu din cerculū serioșității, orî prin faptulū că unii în fantasia lorū nemărginită și necunoscința adevărată a misiunei secului femininū și eclipsați cu totulū de grațiile și apucăturile seducătoare proprie acestui secul, au alunecatū și au devenitu captivați de femei, așa că ei în convingerea lorū și în scrierile lorū nu ved de cât unu șeu, unu paradisū în femei; alții prin faptulū că au unu temperamentu și dorințe stăpânite de erotismū, dominați de pasiunea de a tracta cu femeea ca cu unu obiectū de plăcere mereu schimbătoriu, au interesulū a le ademeni și smomi prin lingușiri; astfelū prin poezii, prin nuvele și alte scrieri orî discursuri se le înalțe până la ceriu; ca astfelii ei se devină agreeții lorū.

Alții apoi, cari sunt căsătorii și au fete, în iubirea lorū legitimă intru cât-va — ca copilele lorū se aibă o pozițiune în societate, în care se nu simtă greutățile legate de vieța casnică, iarășii nu vorbescū despre femei decât interesați în cauză, interesați se misce totulū, ca fetele lorū se nu lucreze,

se nu ostenescă pentru câștigarea pâinei de toate zilele, ci numai aducându-i-o bărbatul de a gata.

În urmă mai vină apoi aceia, cari prin faptul că ori ca tineri au fost înșelați în amorul lor, se u că căsătorindu-se au aflat atari soții, cari prin purtarea lor, prin vorba lor, se u și mai mult, prin viața lor destrăbălată și necredincioasă i-au adus la abrutisare și săturare de lume, încât bine înțelesu că la ocașuni când au vorbit și ei despre femeii nu au putut se le spună că sunt ângeri, decât cel mult ângeri căduți din ceriu.

Eu nu întrunesc nici una din aceste calități se u mai bine defecte ale acestor scriitori: nu am necesitatea se linguesc seculu feminin și se-lu preamăresc cu ipocrisie pentru ajungerea unu scopu nelealu și pôte chiar condamabilu; în fața unei femeii, cu apucături autoritare, a unei femeii cu temperamentu istericu, a unei femeii care nu scie nici a-și iubi bărbatul nici a se teme de el, ba pôte chiar în o pozițiune agresivă cu cuțitul în mână, — în fața unor asemenea femeii încă am sciutu se fiu calm, ca pentru asemenea ființe mărginite se nu condamnă totă societatea feminină.

Ași avé altcum motive și eu se me ia, când după unu când după alții din acești judecători, și mai alesu ca unulu, care în familia mea am mai multe fete decât feciori, ar trebui pôte se vorbesc chiar pentru unu orisonu mai dulce și strălucitoru în viața lor viitoare de căsnicie, se vorbesc și se secundez pe alții în propaganda lor pentru așa numita emancipare a femeii; dar nu pot face acêsta, căci eu din contră, chiar în faptul emancipării femeii așa cum înțelegu cei mai mulți acêstă emancipare, ved o cale greșită pentru viitorulu fetelor și femeilor și prin urmare alu societăței întregi! Și decă mai toți, cari au scris și vorbit în acêstă cestiune, au vorbit așa cum am arêtat mai înainte, apoi noi aceia cari am trăitu și trăim în legături casnice legale decă de ani, și mai cu sémă aceia, cari avem

copile, și ziua și noaptea ne pironim gândirea pentru viitorul lor; noi cari în viața casnică și familiară ducem pe umerii noștri și în mintea noastră greutățile și supărările împreunate în această viață; noi dar iară prin urmare trebuie să cunoștem mai bine a ne da sêmă de realitatea lucrurilor vieții casnice, și de adevărata cale ce trebuie să ia educațiunea feminină, suntem dator să eșim și noi la lumină cu ideile noastre câștigate din practica lucrului, se ne punem față în față cu acei poeți sau nuvelisti, a căroră fantasie sbóră în sfere prea înalte, unde nu vedem decât munți de aur în casnici cu blondele și brunetele lor, cu ochii mari, cu părul bălaiu, cu mâni de cêră, pe când noi aicea în atmosfera mai grósă și josă a pământului, întâlnim în căsnicie mai toți numai stânci de necasuri.

Se stăm de vorbă chiar și cu acei filosofi dintre păreți, cu așa numiții Stubengelehrte, și se le spunem tuturor că „de nobis sine nobis“, că fără respectarea maximei iuridice „audiatur et altera pars“, nu ne plecăm judecării lor; se le spunem, că „socotela de acasă nu se potrivește cu cea din târg“ și că nu pe fantasiile lor se upe pe teoriile lor utopice se pôte clădi o educațiune și instrucțiune feminină viitoare, ci că acesta se pôte face numai pe bazele rațiunii, ale vieții practice, decretate chiar dela începutul omenirii de creatoriul ei!

(Va urma.)

PENTRU CLARIFICARE.

„Unirea“, fôia bisericescă-politică din Blaj, în numărul său 41 dela 12 Octobre a. c. în articolul prim intitulat „Scandalul dela Asociațiune“, între alte obiecțiuni făcute față de alegerea d-șorei Eugenia Iovescu de învățătoare la scôla civilă de fete a Asociațiunei, îndeplinite în ședința comitetului dela 24 Septembrie a. c., cu care obiecțiuni și cu forma lor nu află locul potrivit a me ocupa aici, — pune și următoarele întrebări:

1. „De ce ați convocat pentru alegerea de profesor ședința estra-ordinară, când și așa numai 6 zile ve despărțiau de cea ordinară?“

2. De ce ați convocată ședința estra-ordinară atunci, când sciați că dl. Iosif St. Șuluțiu era împedat să veni la ședință pentru morb, iar dl. Dr. Cornel Diaconovich era dus la inaugurarea podului dela Cerna-Voda?

3. De ce nu l-ați avisat despre ținerea ședinței estra-ordinare pe președintele Asociațiunei?“

Și totu numita fôie dă la acelea întrebări și un răspuns plin de suspiciune la adresa comitetului și în deosebi la adresa mea, care în calitate de vice-președinte am convocată aceea ședință; — deci me simt îndatorat spre clarificarea onorațiilor membri ai Asociațiunei și a întregului public român a răspunde eu la întrebările puse spre a se vedea că răspunsul dat la acele întrebări de însași fôia „Unirea“ este necorect și netemeinic; pentru-că:

ad 1. necesitatea unei ședințe estra-ordinare a fost indicată încă din ședința anterioară a comitetului dela 5 Septembrie, în care la publicarea concursului nou pentru postul de învățătoriu (învătătoare) s'a pus termină numai de 15 zile anume până în 20 Septembrie și nu 30 zile, cum de regulă s'a obicnuit să se pune la atari concurse.

Deci eu am lucrat cu bună credință după intențiunile on. Comitetu, conchiemând ședința estra-ordinară, și ași fi eludat acele intențiuni, cari erau a întregi cât mai curând postul învățătorescu, fiind anul scolar început, decă ași fi amânată resolvirea obiectului acestuia pe ședința ordinară, până la care nu șese, ci *dece zile* era diferența. Nică că a excepționat s'eu observat cineva în ședință dintre membri on. Comitetu contra ținerei ședinței *estra-ordinare*, cu atât mai puțin, cu cât și ședința dela 17 Augustu, în care d-șora Iovescu a fost pentru întâia oară alasă de învățătoare, a fost *estra-ordinară*.

ad 2. Nu am avut scire, că dnii Iosif St. Șuluțiu și Dr. Cornel Diaconovich sunt împedat să participa la ședință, pentru că casurile de atari împedări nu se insinuă mai înainte la presidiu din partea celor împedat, ci de regulă numai în ședință află și presidiul că unul s'eu altul este împedat să participa la ședință și de astădată nu am putut afla nică pe altă cale despre numiții domni, că sunt reținuți dela ședință și pentru împregiurarea, că în zilele premergătoare ședinței și eu am absentat din Sibiu, —

afându-me la Cluj în deputațiunea clerului pentru prezentare înaintea Maiestății. Dar chiar să fi avut cunoscință, că dnii Șuluțiu și Diaconovich nu pot participa la ședință, absentarea dloru nici după pracsă de până acum, nici după regulamentu nu o puteam privi de pedecă la ținerea ședinței, decă s'aũ aflatu de față la ședință numărul recerutu de membrii, — afară dóră decă ar fi fost descoperite la presidiu din vre-o parte anumite dorințe de a se amâna ținerea ședinței.

ad 3. Deși după o pracsă vechie de sub fericitiil președinți Timoteiũ Cipariũ și Iacob Bologa ședințele comitetului se țineaũ de regulă sub conducerea vice-președintelui fără a se avisa din cas în cas președintele, care încă avea locuința în Blajũ, totuși eũ fără se fi sciutu, cum este dorința domnului președinte actualu alũ Asociațiunei în privința acesta, în pracsă am ținutu lucru de cuviniuță și chiar necesaru a avisa din cas în cas pe dlũ președinte despre ținerea ședințelorũ, și în casul de față încă am scris în cunoșcințarea cu indicarea obiectelor de pertractatũ în ședința dela 24 Septembrie. Ce sörte a avut aceea invitare, pentru ce nu a ajunsũ la destinulũ ei, eũ nu pot da sémã.

Am doritu și până acum, și acum după regretabilul incidentũ dorescũ și mai multũ, ca să se reguleze, de comitetũ prin concludũ, cum are să se facã în cunoșcințarea dlui președinte despre ținerea ședințelorũ și care lucrãri, voesce a și-le reserva.

Din deslușirile acestea sperez, că fã-care om nepreocupatũ se va putẽ convinge, cã procedura mea în cauza subversantã a fostũ corectã și legalã și cã insinuațiunile de a fi fostũ condusũ de interese particulare, confesionale, nu sunt justificate nici prin activitatea mea din trecutũ pentru Asociațiune, nici prin casulũ subversantũ, și din parte-mi potũ numai regreta cã, alegerea unei invetãtore pentru scõla civilã de fete a Asociațiunei a pututu provoca atãta superare și amãraçiune între frați.

Sibiũ, în 18 Octobree, 1895.

Dr. Ilarionũ Pușcariũ,
vice-președintele Asociațiunei.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Podul preste Dunăre dela Cernavoda-Fetesci s'a inaugurat cu mare solemnitate la 14/26 Septembrie a. c. Acela este o operă grandioasă și din toate punctele de vedere de mare însemnătate pentru România. Sublimă este cu deosebire cuvântul regelui Carol, care constată progresele cele mari ale țerei și-î deschide o măreță perspectivă de fericire și mărire în viitoriu.

„*Masa studenților*”, fundată prin banca „Albina”, s'a inaugurat la 1/13 Octombrie într'o sală din edificiul băncei, și întrégă instituțiunea va fi condusă de femeile române din Sibiiu, cari cu deosebită amabilitate au priimit sarcina, de a veghia pe rënd la bucătăriă și a împărți bucatele. La inaugurarea mesei au asistat un public numeros român; după actul religios al sfințirei apei au urmat două discursuri de mulțemită cătră binefăcători, și de sfătuiră părintescă cătră tinerii beneficiați. Constatăm cu plăcere bunul confort, de carele se pot bucura de astădată 50 de studenți, și poftim din inimă, ca cât mai curëndu se se potă spori numărul participanților, deore-ce au petiționat 94 de elevi, nu au putut fi primiți înse deocamdată decât 50. Vom reveni asupra acestui fapt îm bucurătoriu.

BIBLIOGRAFIA.

Merceologia și Technologia pentru scólele comerciale și profesorale și studiu privat, de prof. *Arseniū Vlaicu*, în Brașov. Tipariul tipografieii archidieceșane din Sibiiu, 1895. Scrierea cuprinde 895 pagine, după prefață și noțiuni generale, tractarea mărfurilor din regnul vegetal, din regnul animal și din regnul mineral; ea plinesce un mare gol în literatura noastră română în general și în special pe terenul cărților școlare. Ea se află de vëndare în librăria N. I. Ciurcu în Brașov și în librăria archidieceșană din Sibiiu. Prețulu 5 fl.

A treia carte de cetire pentru copiii și copilele din anul al 3-lea și al 4-lea de scólă, întocmită de mai mulți prietini ai scólei. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu. Brașov, 1895. Prețulu 65 cr.

Balade poporale. Din gura poporului bănațean culese de G. Cătană, învătătoriū. Brașov, librăria Ciurcu, 1895. Prețulu 30 cr.

Rațiociniul Asociațiunii transilvane pentru literat.

Venite :

I. Fondul general.

	fl.	cr.
Saldul cassei din anul 1893	3503.	04
Taxe și prenumerațiuni	4150.—	
Chirii și arândă	1129.	16
Interese după efecte publice :		
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt.	12	— cr.
b) 1 acțiune „Albina“	15	— ”
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16	— ”
d) 1 obligaț. szatmár - nagybányai vasuttárs.	—	— ”
e) 1 acțiune „Economulă“	4	— ”
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—	— ”
g) 2 acțiuni „Mureșana“	10	— ”
h) 1 acțiune „Sebeșana“	4	— ”
i) 1 acțiune „Silvania“	4	— ”
k) 2 acțiuni „Someșana“	—	— ”
l) 3 obligațiuni de stată din a. 1860	12	— ”
m) 1 oblig. de stată din a. 1860	4	20 ”
n) 1 obl. de stată despăgub. pământ.	4	— ”
o) 75 obligațiuni „Transilvania“	405	— ”
p) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpézt.“	53	— ”
q) 6 oblig. rentă amortibilă rom.	736	— ”
r) 11 obligaț. I. soc. cred. fonc. r. București	1343	75 ”
s) 10 scrisuri fonc. „Albina“ à 500 fl. 5%	125	— ”
t) 4 scrisuri fonciare „Albina“ à 1000 fl. cu 5%	150	— ”
	<u>2897.</u>	<u>95</u>
Interese după depuneri		175.63
Taxe de administrare		233.42
Hârtii de valoare sortite		300.—
Venite extraordinare		2808.06
	Suma	<u>15197.26</u>

II. Fundațiunea anonimă Brașov.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	41.15
Interese după efecte	25.—
Interese după depuneri	2.04
	Suma
	<u>68.19</u>

rom. și cultura poporului rom. pentru anul 1894.

Spese:**I. Fondul general.**

	fl.	cr.
Secretariului I.	400.—	
Secretariului II.	267.56	
Cassariului	200.—	
Bibliotecarului	120.—	
Cancelistului	300.—	
Servitoriului	180.—	
Spese de cancelăriă, luminată, încălzită	220.41	
Dotățiunea bibliotecii	50.95	
Tipariul fôiei „Transilvania“	814.81	
Conservarea și asigurarea edificiilor	144.81	
Contribuțiune și echivalente	414.08	
La fondul de rezervă	600.—	
La fondul de pensie învățătoresc	48.—	
Stipendiul pentru sucrescența didactică	500.—	
Ună stipendiul la meseria de lemnărit	50.—	
Stipendii elevilor din internatul scôlei	640 —	
Stipendiul Mezei	30.—	
Subvențiune scôlei civile de fete	2288.—	
Spese extraordinare	1512.83	
Saldul cassei în 31 Decembre 1894	6415.81	

Suma . 15197.26

II. Fundațiunea anonimă Brașov.

Transpuși în fondul general 68.19

Suma . 68.19

Venite :

	fl.	cr.
III. Fondulŭ Georgiŭ Bariŭiŭ.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	2061.61	
Oferte benevole	1216.93	
Interese după efecte	2.50	
Interese după depunerŭ	130.12	
	<hr/>	
	3411.16	

IV. Fundaŭiunea Baŭota.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	168.41	
Interese după efecte	25.—	
Interese după depunerŭ	7.76	
	<hr/>	
Suma	201.17	

V. Fundaŭiunea Cipariŭ.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	135.51	
Interese după efecte	20.—	
Interese după depunerŭ	6.43	
	<hr/>	
Suma	161.94	

VI. Fundaŭiunea Conŭiuană.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	361.04	
Interese după efecte	25.—	
Interese după depunerŭ	13.58	
	<hr/>	
Suma	399.62	

VII. Fundaŭiunea Dobăca.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893.	260.18	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depunerŭ	12.50	
	<hr/>	
Suma	322.86	

VIII. Fundaŭiunea G. B. V.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	497.73	
Interese după efecte	220.—	
Interese după depunerŭ	29.55	
	<hr/>	
Suma	747.28	

IX. Fundaŭiunea Galliană.		
Saldulŭ casei la 31 Decembre 1893	42.02	
Scrisŭ fonciarŭ sortitŭ	100.—	
Interese după efecte	78.—	
Interese după depunerŭ	6.90	
	<hr/>	
Suma	226.92	

Spese :**III. Fondulă Georgiă Baritiu.**

	fl. cr.
Tacsa de administrare	33.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	3378.16

Suma	3411.16
------	---------

IV. Fundatiunea Basota.

Ună stipendiū	20.—
Tacsa de administrare	7.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	174.17

Suma	201.17
------	--------

V. Fundatiunea Cipariu.

Intregirea competentei la fondulă generalū 1892/3	2.75
Competința fondului generalū	12.67
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	146.52

Suma	161.94
------	--------

VI. Fundatiunea Contiuană.

Transpuși la fondulă generalū	399.62
---	--------

Suma	399.62
------	--------

VII. Fundatiunea Dobăca.

Ună stipendiū	25.—
Tacsa de administrare	13.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	284.68

Suma	322.68
------	--------

VIII. Fundatiunea G. B. V.

Tacsa de administrare	45.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	702.28

Suma	747.28
------	--------

IX. Fundatiunea Galliană.

Ună stipendiū	30.—
Tacsa de administrare	17.—
Saldulă cassei la 31 Decembre 1894	179.92

Suma	226.92
------	--------

Venite:**X. Depositul Hangea.**

	fl.	cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	58.06	
Interese după depuneri	2.14	
Suma	60.20	

XI. Fundațiunea Marinoviciu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	370.20	
Interese după efecte	117.—	
Interese după depuneri	18.17	
Suma	505.37	

XII. Fundațiunea Moga.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	288.45	
Interese după efecte	43.20	
Interese după depuneri	14.42	
Suma	346.07	

XIII. Depositul Mureșanu.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	502.60	
Interese după efecte	125.—	
Interese după depuneri	26.84	
Suma	654.44	

XIV. Depositul Olteană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	1142.02	
Interese după depuneri	51.95	
Suma	1193.02	

XV. Fundațiunea Pop-Maioră.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	107.96	
Scrisă fonciară sortită	100.—	
Interes după efecte	78.—	
Interese după depuneri	10.35	
Suma	296.31	

XVI. Fundațiunea Riureană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	392.07	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depuneri	18.51	
Suma	460.58	

Spese :

		fl.	cr.
X. Depositul Hangea.			
Reuniunii meseriaşilor în Braşov	60.—		
Portul postal	—20		
Suma		60.20	
XI. Fundaţiunea Marinoviciu.			
Unu stipendiū	75.—		
Tacsa de administrare	29.—		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894.	401.37		
Suma		505.37	
XII. Fundaţiunea Moga.			
Tacsa de administrare	11.—		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	335.07		
Suma		346.07	
XIII. Depositul Mureşianu.			
Tacsa de administrare	31.—		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	623.44		
Suma		654.44	
XIV. Depositul Olteanu.			
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	1193.98		
Suma		1193.98	
XV. Fundaţiunea Popu-Maioru.			
Tacsa de administrare	18.—		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	278.31		
Suma		296.31	
XVI. Fundaţiunea Riureanu.			
Unu stipendiū	40.—		
Tacsa de administrare	14.—		
Saldulū cassei la 31 Decembre 1894	406.58		
Suma		460.58	

Venite :**XVII. Fondul de rezervă**

	fl.	cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1893	763.82	
Interese după efecte	50.—	
Interese după depuneri	36.31	
Dela fondul general	600.—	
		<hr/>
Suma	1450.13	

XVIII. Fundațiunea Țiție.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	77.47
Interese după efecte	25.—
Interese după depuneri	3.43
	<hr/>
Suma	105.89

XIX. Fundațiunea Tofaleană.

Saldul cassei la 31 Decembre 1893	263.51
Interese după efecte	100.—
Interese după depuneri	11.66
	<hr/>
Suma	375.17

Sibiiu, 31 Decembre 1894.

Revădută și aprobată în ședința

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Spese:

XVII. Fondul de rezervă.	fl. cr.
Saldul cassei la 31 Decembre 1894	1450.13

Suma	1450.13
----------------	---------

XXIII. Fundațiunea Țiție.

Transpuși în fondul generală	105.80
--	--------

Suma	105.80
----------------	--------

XIX: Fundațiunea Tofaleană.

Transpuși în fondul generală	375.17
--	--------

Suma	375.17
----------------	--------

Léontinú Simonescu m. p.,
cassariú.

Ioanú Crețu m. p.,
controlorú.

comitetulú, finutá în 8 Augustú 1895.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariú.

**Inventariul Asociației transilvane pentru literatura
română și cultura poporului român pentru anul 1894.**

I. Fondul general.

A) Realități:

a) Casa din Sibiu	41917.45
b) Edificiul școlii de fete	63826.45
c) Realitatea din Vidra	300.—

B) Numerariu: Saldul cassei 6415.81

C) Efecte:

4 „Abrudbányai takarékpénztár“, acțiuni	200.—
1 „Albina“, acțiune	100.—
14 „Albina“ scrisuri fonciare 10 à 500, 4 à 1000	9000.—
4 „Arieșana“, acțiuni	200.—
1 „Economul“, acțiune	50.—
1 „Gesellschaftshaus“ acțiune	100.—
2 „Muresana“ acțiuni	100.—
1 „Sebeșana“ acțiune	50.—
1 „Silvania“ acțiune	50.—
2 „Someșana“ acțiuni	200.—
1 „Szatmár-nagybányai vasúttárs.“ acțiune	100.—
3 Obligațiuni de stat din anul 1860	300.—
1 Obligațiune de stat din anul 1868	100.—
1 Obligațiune de stat desărcin. pământului	100.—
72 Obligațiuni: Banca de asig. „Transilvania“	7200.—
4 Vajda-hunyádi takarékpénztár, acțiuni	200.—
6 Renta amortibilă română lei 30000	
11 Societatea de cred. fonc. română din București „ 55000	

D) Pretensiuni de chiriă restantă 108.36

E) Mobilii 910.57

Suma lei 85000, fl. 131528.64

II. Fondul G. Barițiu.

1 „Iulia“ acțiune	50.—
Saldul cassei	3378.—
Suma	3428.—

III. Fundațiunea Bașota.

1 „Albina“ scrisu fonciar	500.—
Saldul cassei	174.17
Suma	674.17

IV. Fundațiunea Cipariu.

1 Obligațiune de stat din 1890	500.—
Saldulŭ cassei	146.52
Suma	<u>646.52</u>

V. Fundațiunea Dobâca.

2 „Albina“ scris. fonc.	1000.—
Saldulŭ cassei	284.68
Suma	<u>1284.68</u>

VI. Fundațiunea G. B. V.

3 „Albina“ acțiuni	300.—
4 „Albina“ scris. fonc. 1 à 500, 3 à 1000	3500.—
Saldulŭ cassei	702.28
Suma	<u>4502.28</u>

VII. Fundațiunea Galliană.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ cassei	179.92
Suma	<u>1679.92</u>

VIII. Fundațiunea Marinoviciu.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ cassei	401.37
Suma	<u>2901.37</u>

IX. Fundațiunea Moga.

8 „Transilvania“ obligațiuni	800.—
Saldulŭ cassei	335.07
Suma	<u>1135.07</u>

X. Depositulŭ Mureșanŭ.

3 „Albina“ scris. fonc.	2500.—
Saldulŭ cassei	623.44
Suma	<u>3123.44</u>

XI. Depositulŭ Olteanŭ.

Saldulŭ cassei	1193.98
Suma	<u>1193.98</u>

XII. Fundațiunea Pop-Maiorŭ.

2 „Albina“ scris. fonc.	1500.—
Saldulŭ cassei	278.31
Suma	<u>1778.31</u>

XIII. Fundațiunea Riureană.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	406.57
	<hr/>
Suma	1406.58

XIV. Fondulă de rezervă.

1 „Albina“ scris fonc.	1000.—
Saldulă cassei	1450.13
	<hr/>
Suma	2450.13

Tóte fondurile la olaltă fi. 157.733.18

Lei 85000.—

Sibiiă, 31 Decembre 1894.

Oficiulă de cassă ală Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariă.

Ioană Crețu m. p.,
controloră.

*Revădită și aprobată în ședința comitetului, ținută în
8 Augustă 1895.*

Dr. Harionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariă II.

BUDGETULŪ

Asociațiunei transilvane pentru literatura română
și cultura poporului românū

pe anulū 1896.

Budgetu pe

Venite:

I. Fondul generalu.

		fl.	cr.
Tacse dela membri și prenumerațiuni		3000.—	
Chirii și arândă		1050.—	
Interese după efecte :			
a) 4 acțiuni Abrudb. takarékpénzt	12.—		
b) 2 acțiuni „Albina“	20.—		
c) 4 acțiuni „Arieșana“	16.—		
d) 1 oblig. szatmár-nagyb. vasuttárs.	—.—		
e) 1 acțiune „Economulă“	4.—		
f) 1 acțiune „Gesellschaftshaus“	—.—		
g) 2 acțiuni „Mureșana“	9.—		
h) 1 acțiune „Silvania“	4.—		
i) 1 acțiune „Sebeșana“	4.—		
k) 72 obligațiuni „Transilvania“	388.80		
l) 4 acțiuni „Vajda-hunyad. takarékpénzt.“	60.—		
m) 3 obligațiuni de stată din anulă 1860	12.—		
n) 1 obligațiune de stată din anulă 1868	4.—		
o) 1 obl. de stată despăgubirea pământ	4.—		
p) 6 obligațiuni rentă amortibilă à 5000 lei	700.—		
q) 11 obligațiuni I. soc. cred. fonc. r. București à 5000 lei	1300.—		
r) 4 scris. fonc. „Albina“ à 1000 fl. 5%	200.—		
s) 10 scris. fonc. „Albina“ à fl. cu 5%	250.—	2987.80	
Interese după depuneră		150.—	
Tacse de administrare		240.—	
Venite extraordinare		1000.—	
	Suma	8427.80	

II. Fondulă Georgiă Barițiu.

Interese după efecte	6.—		
Interese după depuneră	160.—		
Dotățiune dela fon. gen.	1000.—		
	Suma	1166.—	

III. Fundațiunea Bașota.

1 scris. fonciară „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—		
Interese după depuneră	8.—		
	Suma	33.—	

anul 1896.

Spese.

I. Fondul general.

	fl. cr.
Secretariului I. remunerațiune	400.—
Secretariului II. remunerațiune	300.—
Cassariului remunerațiune	200.—
Bibliotecariului remunerațiune	120.—
Cancelistului remunerațiune	300.—
Servitorului simbriă	180.—
Spese de cancelariă, luminată, încălzită	150.—
Dotățiunea bibliotecii	100.—
Tipariul foiei „Transilvania“	950.—
Conservarea edificiilor	100.—
Contribuțiune erarială și ecuivalente	400.—
Contribuiri la fondul de rezervă	600.—
Competința pentru fondul de pensii învățătorești	48.—
Stipendiul pentru un candidat de învățătorii	500.—
Stipendiul pentru un elev la meseria de lemnărit	100.—
Subvențiune școlii civile de fete	1736.69
Spese extraordinare	800.—
Dotățiune fond. G. Barițiu	1000.—

Suma . 7984.69

II. Fondul Georgiu Barițiu.

Pentru lucrări literare	1000.—
Tacșă de administrare	34.—

Suma . 1034.—

III. Fundațiunea Bașota.

Unu stipendiū	20.—
Tacșă de administrare	7.—

Suma . 27.—

Venite.**IV. Fundațiunea Cipariu.**

	fl.	cr.
1 obligațiune de stată din anulă 1860 de 500 fl.	20.—	
Interese după depuneră	—.—	
Suma	20.—	

V. Fundațiunea Dobăca.

2 scrisură fonciare „Albina“ à 500 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	13.—	
Suma	63.—	

VI. Fundațiunea G. B. V.

6 acțiuni „Albina“ de 500 fl. cu 5%	60.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
3 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	150.—	
Interese după depuneră	30.—	
Suma	265.—	

VII. Fundațiunea Galliană.

1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	8.—	
Suma	83.—	

VIII. Fundațiunea Marinovică.

1 obligațiune de stată din anulă 1868 de 1000 fl.	42.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
1 scris. fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—	
Interese după depuneră	18.—	
Suma	135.—	

IX. Fundațiunea Moga.

8 obligațiuni „Transilvania“	43.20	
Interese după depuneră	15.—	
Suma	58.20	

X. Depositulă Mureșană.

1 scris. fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—	
2 scrisură fonc. „Albina“ à 1000 fl. cu 4%	100.—	
Interese după depuneră	30.—	
Suma	155.—	

Spese.

	fl. cr.
IV. Fundațiunea Cipariu.	
Dotățiune fondului generalu	13.33
Dotățiune fondului de teatru	6.67
Suma	20.—
V. Fundațiunea Dobâca.	
Unu stipendiu	50.—
Tacsă de administrare	10.—
Suma	63.—
VI. Fundațiunea G. B. V.	
Tacsă de administrare	50.—
Suma	50.—
VII. Fundațiunea Galliană.	
Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	18.—
Suma	78.—
VIII. Fundațiunea Marinoviciu.	
Unu stipendiu	60.—
Tacsă de administrare	29.—
Suma	89.—
IX. Fundațiunea Moga.	
Tacsă de administrare	11.—
Suma	11.—
X. Depositulu Mureșanu.	
Tacsă de administrare	32.—
Suma	32.—

Venite.**XI. Depozitul pentru legatele Olteană.**

fl. cr.

Interese după depuneră	53.—
Suma	53.—

XII. Fundațiunea Popă-Maioră.

1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5%	25.—
1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—
Interese după depuneră	14.—
Suma	89.—

XIII Fundațiunea Riureană.

1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5%	50.—
Interese după depuneră	19.—
Suma	69.—

XIV. Fondulă de rezervă.

1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. 5%	50.—
Dela fondulă generală	600.—
Interese după depuneră	66.—
Suma	716.—

Sibiiă, 1 Iulă 1895.

*Oficiulă de cassă ală Asociațiunei transilvane**Revăđută și aprobată în ședința*

Dr. Ilarionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Spese.

	fl.	cr.
XI. Depozitul pentru legatele Olteană		
Depozitul pentru legatele „Olteană“	—	—
Suma	—	—
XII. Fundațiunea Pop-Maioră.		
Tacsă de administrare	18.	—
Suma	18.	—
XIII. Fundațiunea Riureană.		
Ună stipendiū	40.	—
Tacsă de administrare	14.	67
Suma	54.	67
XIV. Fondul de rezervă.		
Tacsă de administrare	—	—
Suma	—	—

pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontină Simonescu m. p.,
cassariū.

Ioană Crețu m. p.,
controlor substitutū.

comitetului, ținută în 8 Augustă 1895.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariū.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 375—1895.

Procesul verbal

din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 15 August 1895.

Președinte: Ioan M. Moldovanu, președ. Asociațiunii.

Membrii prezenți: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș., I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecari.

Secretari: Dr. V. Bologa.

Nr. 115/283. Comisiunea constatătoare din d. n. Dr. Ilarion Pușcariu, I. V. Rusu și Parteni Cosma, emisă la 9 Novembre 1892, pentru reviziunea statutelor Asociațiunii, în necs cu concludul acestui comitet din ședința dela 13 Iunie a. c. prezintă cu datul 4 August c. noul proiect pentru modificarea statutelor și propune:

a) în §§. nemodificați din statutele vechi, să se introducă terminii și ortografia ce se folosesc astăzi, p. e. în loc de „adunantă” „adunare”, etc.

b) să se facă propunere la adunarea generală, ca în cazul, când guvernul ar dificulta unele modificări, să fiă autorisat comitetul central a pertracta în sinul său observările guvernului și a le complana.

Luându-se la desbatere paragraful de paragraful pe baza raportului comisiunii,

— Proiectul pentru modificarea statutelor să primesc în textul alăturat la protocolul sub /. și se decide a se înainta la adunarea generală din acest an spre definitivă satorire.

Pentru reviziunea stilară a proiectului se esmite comisiunea menționată, amplificându-se cu d. n. I. St. Șuluțiu și Dr. C. Diaconovich.

Biroul primesc însărcinarea, a îngrijii de tipărirea și înaintarea proiectului de statute.

Ear pentru cazul când guvernul ar dificulta unele modificări, se decide să se facă propunere adunării generale, ca se fiă autorisat comitetul central a pertracta în sinul său observările guvernului și a-le complana.

Nr. 116. În necs cu punctul precedent, la propunerea dlui Parteni Cosma,

— Se decide a se înainta adunării generale următorul proiect de conclud:

Mandatul funcționarilor Asociațiunei, a căroră instituire, după statutele nouă, cade în competența comitetului centrală, încetă în ziua înactivării aceloră statute.

Nr. 117. Verificarea acestui procesă verbală

— Se încredințază dloră: I. Papiă, P. Cosma și I. Crețu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionă Pușcariă m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretariă II.

S'a verificată. — Sibiiă 19 Augustă 1895.

I. Papiă m. p.

P. Cosma m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 376—1895.

Proces verbal

din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului română, ținută în Sibiiă la 17 Augustă 1895.)*

Președinte: Dr. Ilarionă Pușcariă, v.-președ. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. Papiă, I. St. Șuluțiu, Partenie Cosma, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich și N. Togană, bibliotecariă.

Secretariă: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 118/256. Se presentă petițiunile întrate la concursulă scrisă cu datulă 13 Iuliă 1895, Nr. 256, pentru ocuparea unui postă de învățatoriă (învățătoă) ordinariă și unulă de învățătoă pentru lucrulă de mână la scôla civilă de fete a Asociațiunei din Sibiiă, cu începutulă anulă scolară 1895/6, și anume:

a) pentru postulă prim dela: Ludovica Balanescu, Ioană B. Boiu, Dr. V. Saftu și Eugenia Iovescu;

b) pentru postulă ală doilea dela: Adela Băcilla, Susana Nicoră și Eugenia Dimitriă.

— În postulă prim se alege cu unanimitate de învățătoă ordinariă-provisoriă d-șora Eugenia Iovescu din Bozovică absolventă a preparandiei de stată pentru scôlele civile și superioăre din Budapesta, având a fi instituită definitiv după ună ană de probă.

În postulă ală doilea se alege cu unanimitate de învățătoă suplentă-provisoriă, pentru provederea lucrului de mână femeescă, desemnă și caligrafă d-șora Adela Bacilla din Mărulă (Caransebeș), absolventă a preparandiei de stată și de cursulă superioră de industrie din Szabadka.

*) Întrată după încheierea Nr. 8. a. c.

Nr. 119/303. Comisiunea constatătoare din dnii I. St. Şuluţiu şi P. Cosma, emisă în 13 Iuliu a. c. Nr. 256, pentru esaminarea raţiociniului scólei Asociaţiunei şi a bugetului aceleia pe anulul 1895/6. raportézá cu datulú 14 Augustú a. c., cá acelea saú aflatú în regulá şi propune: sê se dee absolutoriú direcţiunei scolare pentru gestiunea anulul 1894/5, ear bugetulú pro 1895/6 sê se încuviinţeze, rectificându-se anualú astfelú :

a) la percepţiuni fl. 17468 ;

b) la erogaţiuni fl. 17328.

— Se primesce.

Nr. 120/275, 293 şi 294. S'aú înscrisú membrii noi ai Asociaţiunei dnii: Ioanú Costinú, preotú şi redactorú în Sibiiú ; Ioanú Petraşcu, căpitanú în pensiune în Sibiiú, şi d-şóra Elena Petraşcu, directóra internatului Asociaţiunei, şi aú solvitú fiá-care tacsă de cáte 5 fl. pro 1895.

— Se ia actú şi se declará membri ordinari ai Asociaţiunei dnii I. Costin, I. Petraşcu şi d-şóra Elena Petraşcu din Sibiiú, şi sê provédú cu documentú de legitimare până la adunarea generalá din anulú curentú.

Nr. 121/301. Comitetulú Reuniunei femeilorú române din Sibiiú comunicá cu datulú 12 Augustú a. c., cá a luatú spre scire scripta acestuiú comitetú din 13 Iuliu a. c. Nr. 256, prin care s'a abđisú localulú scólei elementare de fetiţe a Reuniunei femeilorú, oferindu-i-se alt localú în edificiulú propriú alú Asociaţiunei cu chiriá anualá de 200 fl. Notificá totodatá, cá deóre-ce localulú celú nou numai cu finea lui Septembrie c. n. li se póte pune la dispoziţiá, până atunci vorú usa de localulú celú vechiú, ceea ce se rógá a se lua spre scire.

— Spre scire, încredinţandu-se direcţiunei scolare luarea dispoziţiilorú necesare, întru satisfacerea cererii.

Nr. 122. Verificarea acestuiú procesú verbal,

— Se încredinţézá dlorú: I. St. Şuluţiu, L. Simonescu şi N. Toganú.

— Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionú Puşcariú m. p.,
vice-peşedinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariú II.

S'a verificatú. — Sibiiú, 5 Septembrie 1895.

I. St. Şuluţiu m. p.

L. Simonescu m. p.

N. Togan m. p.

Nr. 377—1895.

Proces verbal

din ședința estra-ordinară a comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 20 Augustu, 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v. președ. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. Hannia, I. V. Rusu, I. Papiu, P. Cosma, Z. Boiu, L. Simonescu, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 123. Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președintele Asociațiunei, comunică trista scire despre reposarea membrului comitetului Asociațiunei Ioan Popu de Galați, avocat în Sibiiu, întemplată în 19 Augustu 1895, și invită comitetulu a lua dispoziții pentru esprimarea condolenței sale.

— Comitetulu esprimă la protocolu condolența sa și decide a participa în corpore la înmormântare.

Nr. 124. Verificarea acestui procesu verbalu,

— Se încredințază dniloru: Z. Boiu, I. Papiu și I. Crețu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretaru II.

S'a verificatu. — Sibiiu, 5 Septembre 1895.

Z. Bolu m. p.

I. Papiu m. p.

I. Crețu m. p.

Nr. 397—1895.

Procesu verbalu

din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 22 Augustu 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, v.-preș. Asociațiunei.

Membrii prezenți: I. V. Russu, I. St. Șuluțiu, I. Papiu, Z. Boiu, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich și N. Toganu, bibliotecariu.

Secretariu: Dr. Vasile Bologa.

Nr. 125/241. Direcțiunea despărțemântului din Blajă, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din ședința sa dela 23 Augustu 1894.

— Spre scire.

Nr. 126/242. Direcțiunea aceluiași despărțemântu, așterne cu datulu 3 Iuliu a. c. Nr. 35, protocolulu adunării generale a despărțemântului, ținută în Blajă la 12 Augustu 1894, pe lângă motivarea întemeiată a întârzierii.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

a) s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul precedent;

b) s'a aflat în ordine rațiociniul despărțământului și s'a dat absolutoriu comitetului și cassariului pentru ultimul an de gestiune;

c) s'a luat concludu, se se invite adunarea generală a Asociațiunii pro 1895. în Blaj;

d) s'a reconstituit despărțământul pe un nou period de 3 ani, alegându-se directoru: dl. Ioan Germanu; membrii în comitetu dnu: I. F. Negruțiu, Dr. Augustinu Bunea, Dr. V. Smigelsky, Vasile Olteanu, I. Br. Hodoșiu și Aurelu C. Domșa; membrii suplenți dnu: Aronu Deacu și Vasile Turcu;

e) s'a luat concludu se se țina procsima adunare generală a despărțământului în comuna Cergăul micu.

— Spre scire cu aprobare.

Nr. 127/248. Direcțiunea despărțământului din Mediaș, așterne cu datulu 8 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din 1/13 Iuniu a. c.

Din cuprinsul protocolului se constată, că s'a luat spre scire hârtia acestu comitetu Nr. 26/1895, și s'au luat dispoziții pentru-ca se se așternă la cassa centrală fondulu despărțământului de 103 fl.; mai departe s'au făcutu dispoziții pentru ținerea adunării generale a despărțământului în Mediaș la 10/22 Septembrie c.

— Spre scire.

Nr. 128/257. Tinerulu Eugen Pisu, studentu în classa VII gimnasială în Sibiu, legitimează sporiulu seu cu datulu 30 Iuniu a. c., pro anul scol. 1894/5.

— Spre scire, lăsându-i-se stipendiulu în folosință și pro 1895/6.

Nr. 129/258. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martinu, așterne cu datulu 17 Iuliu a. c. protocolulu comitetului din ședința sa dela 3 Iuliu a. c.

— Spre scire.

Nr. 130/261. Direcțiunea despărțământului din Blăși, înaintează cu datulu 19 Iuliu a. c. Nr. 3, protocolulu adunării generale a despărțământului, ținută în Cergăul micu la 14 Iuliu a. c., cerënd totodată se se provadă cu diplome membrii Asociațiunii din acelu despărțământu înscriși în anul trecut și se se i-se trimită mai multe esemplare din Regulamentu, pentru întrebunțare la înființarea agențurilor comunale.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire cu mulțămintă raportulu comitetului despre activitatea sa din anul expirat;

2. s'a luatū spre scire raportulū cassariulū referitorū la bilanțul despărțēmētulū pe anulū espirat, despre care s'a constatatū cā s'a încheiatū la 14 Iuliu a. c. cu unū sald activ de 538 fl. și s'a votatū absolutoriū cassariulū;

3 s'a cetitū disertatiunea dnului profesorū I. F. Negruțiū „Despre organisarea, lucrarea și conducerea unei moșii comasate“, cu deosebitā considerare la împregiurările locale ale numitei comune;

4. s'au luatū următorele dispoziții pentru viitorū:

a) în raportulū despre activitatea comitetulū, sē se facā pe viitorū și statistica membrilorū, ca sē se vadā dacā a crescutū sēū a scăđutū numērulū lorū, și în adunările generale sē se cetescā apelulū nominalū;

b) convocarea adunārei generale a despărțēmētulū sē nu se facā numai prin diaristicā, ci și prin publicațiuni speciale trimise preoților și fruntașilor din despărțēmētū celū puținū cu 15 zile mai înainte;

c) pentru promovarea scopulū Asociațiunei sē se satorescā premii, după împrejurări, pentru vite, produse agricole etc., și sē se împartā între țeranii din comunele, în care se ține adunarea generalā;

5. s'au înscrișū următoreii membri noi ai Asociațiunei:

a) membru pe viețā: dlū Ioanū Istade proprietariū în Cenade, cu 100 fl.;

b) membri ordinari dñii: Petru Sântionū, librarū în Blajū; Ioanū Pinca, proprietariū în Cergăulū mare; Iosifū Popescu, adj. notarū în Cenade; Vasile Smigelschi, preotū în Valea-Sasulū și Dănilā Gaborū, inginerū în Ciucud, cu câte 5 fl. solviți la cassa despărțēmētulū;

6. s'au primitū cu mulțemitā mai multe cărți scolare, dăruite de dlū Alecsiu Viciū, profesorū, spre a se împărți băeților de țeranī, și în specialū unū esemplarū din „Economia ruralā“. dăruitū dlui Simeonū Moldovanū, proprietariū în Cergăulū micū;

7. s'au încredințatū comitetulū studiarea propunerii dlui Dr. Isidorū Marcu, ca sē se înființeze în centrulū despărțēmētulū o bibliotecā centralā, din care sē se împrumute cărți spre cetire prin comunele despărțēmētulū;

8. s'au cumpēratū și distribuitū țēranilorū dela adunarea generalā, mai multe esemplare din broșura „Higiena copilulū“...

9. s'au esprimatū vii mulțemiri dlui I. M. Moldovanū, președintele Asociațiunei, pentru bunāvoința și ospitalitatea, cu care a primitū în comuna sa despărțēmētulū Asociațiunei;

10. s'au luat dispoziții, ca să se țină procsima adunare generală în comuna Mihalt.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume:

a) Dl. *I. Istade*, se declară membru pe viață al Asociațiunii;

b) d. n. *P. Sânteonă, I. Pinca, I. Popescu, V. Smigelschi și D. Gaboră*, se declară membri ordinari ai Asociațiunii și se provăd cu documentul de legitimare până la procsima adunare generală a Asociațiunii; cu privire la suma de 538 fl. ce se administrează la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea, a înainta bugetul în sensul §. §. 17, 18 și 20 din Regulament; referitor la înmanuarea diplomelor pentru membri noi și la trimiterea regulamentului, se constată, că s'a satisfăcut din partea biroului.

Nr. 132/263. Tinărul *Ioan Crișan*, învățacel meseriaș în Iara inferioară, ajutorat de la Asociațiune, arată cu datul 20 Iuliu a. c., că a fost silit să părăsască pe măiestrul său din Iara inferioară și legitimează cu contractul din 6 Iuliu a. c., că s'a angajat pentru învățarea meseriei la alt măiestru în Turda.

— Spre scire.

Nr. 132/264. Direcțiunea despărțământului din Alba-Iulia, înainteză cu datul 22 Iuliu a. c. protocolul adunării generale a despărțământului, ținută în Ighiș la 4 Novembre 1894.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a revădit și aprobat rațiociniul despărțământului pro 1893, cu

a) intrate: 118 fl. 20 cr.;

b) eșite: 91 fl. 20 cr.;

c) rest: 27 fl.;

2. s'au încasat următoarele taxe:

a) dela doi membri vechi: 10 fl.;

b) dela membri noi, și anume dela d. n. *Basilă Andrea*, preot în Ighiș; *George Istrate*, proprietariu în Ighiș; *Veronica Sava*, proprietară în Ighiș, câte 5 fl. pro 1894, = 15 fl.;

c) dela 67 membri ajutători: 78 fl.; în Sumă totală: 104 fl., taxe de membri ordinari, s'a decis să se transpună la cassa centrală, ear restul de 78 fl., taxe de membri ajutători să se rețină pentru trebuințele despărțământului;

3 s'a luat concludul: comitetul despărțământului se escrie concursu cu 2 premii à 25 fl., unul pentru un învățacel, care va arăta, că a cultivat grădina de școlă pentru pomărit cu rezultate bune, mai ales în altoirea pomilor; al doilea pentru

acelui preot și învățător din despărțământul, care a înființat în 1894 un cor de plugari, ce cântă regulat Dumineca și sărbătorii liturgia în mai multe voci;

4. s'a ascultat cu mulțămintă prelegerea dlui avocat G. Filipu „Despre procedura cea nouă în afaceri judecătorești“; deasemenea disertațiunea „Influența școlii asupra dezvoltării poporului“ de dl N. Ivanu protopopu;

5. ca delegați ai despărțământului pentru adunarea generală a Asociațiunii din 1895, s'a numit dñii: Nicolau Ivanu și N. Florescu;

6. s'a încredințat comitetului, se ficseze locul și timpul procsimei adunări generale a despărțământului.

-- Protocolul servește spre scire cu aprobare; membri noi, anume dñii: *B. Andrea*, *G. Istrate* și *Veronica Sava*, se declară membri ordinari ai Asociațiunii și se provădu cu documentul de legitimare; pentru viitor se recercă direcțiunea, se înainteze bugetul despărțământului în sensul §. §. 17, 18 și 20, din Regulament.

Nr. 133/269. Direcțiunea despărțământului din Cohalm, înaintează cu datul 4 Iuliu a. c. Nr. 6. protocolul adunării generale ținute în Cohalm la 14 Iuliu a. c. dimpreună cu 35 fl., tacse de membri pro 1895.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a încassat dela 7 membri vechi ordinari pro 1895, à 5 fl. = 35 fl., dela membri ajutatori 9 fl. 50 cr. în totalu: 44 fl. 50 cr., din care sumă 35 fl. s'a transpus la cassa centrală, iar restul s'a ținut pentru trebuințele despărțământului;

2. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul ultim de gestiune;

3. s'a ales actuar al despărțământului dl Pompiliu Predovicu, preot în Mercheașa;

4. s'a luat dispoziții pentru înființarea agenturilor comunale, normate în §. 22. din Regulament;

5. s'a luat spre scire raportul cassariului, după care se constată, că restul cassei la finea anului 1894 a fostu: 46 fl. 97 cr., care sumă dimpreună cu intratele de 44 fl. 50 cr. dela adunarea presentă face 91 fl. 47 cr.; din aceștia, transpunându-se numai 35 fl. la cassa centrală, rezultă, că s'a reținut la cassa despărțământului: 56 fl. 47 cr.

6. delegați la adunarea generală a Asociațiunii din anul curent, s'a numit dñii: N. D. Mircea și Clemente Raicu;

7. s'a decisă s' se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Fântâna, în Dumineca primă după SS. Apostoli Petru și Pavel.

— Protocolul servește spre scire; suma de 35 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită; cu privire la suma de 65 fl. 47 c. reținută la cassa despărțământului, se recercă direcțiunea a înainta bugetul în sensul §§. 17, 18 și 20 din Regulament.

Nr. 134/277. Direcțiunea despărțământului din Brașov, așterne cu datul 3 Augustă a. c. Nr. 8, protocoalele ședințelor comitetului din 17 Marti, 14 Iuni și 3 Iuli a. c.

Din cuprinsul protocoalelor se constată următoarele:

1. s'a făcută dispoziția, pentru-ca se se țină adunarea generală a despărțământului în comuna Feldióra, la 23 Septembrie a. c. v., având a se ținé la acea ocaziune o disertațiune „Despre însemnătatea meseriilor, în special pentru poporul nostru“ de dlă A. Vlaicu, profesor și o predică „Despre iubirea deapropelui“ de dlă V. Voina, protopresbiter, eventual și o prelegere din cadrul economiei de câmp;

2. s'a luat dispoziția pentru înființarea unei biblioteci populare în comuna Feldióra, votându-se 10 fl. din cassa despărțământului în acel scop;

3. s'a dispus cele de lipsă pentru-ca se se înființeze, prin toate comunele despărțământului, agenturi comunale și biblioteci populare;

4. s'a numit delegați la adunarea generală a Asociațiunei din acestă ană dni: Virgilă Onițiu și Dr. I. Blaga.

— Spre scire.

Nr. 135/285. Direcțiunea aceluiaș despărțământ, transpune cu datul 22 Iuli a. c. suma de 40 fl. taxe de membri vechi ordinari ai Asociațiunei pro 1895, și unul nou înscris, anume dlă *Ioană B. Boiu*, profesor în Brașov.

— Suma de 40 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a priimită; dlă *Ioană B. Boiu*, se declară membru ordinari al Asociațiunei și se prevede cu documentul de legitimare.

Nr. 136/286. Direcțiunea despărțământului din Hațeg, înainteză cu datul 8 Augustă a. c. Nr. 8, protocolul adunării generale ținute în Petroșeni la 28 Iuli a. c., dimpreună cu 109 fl., taxe de membri, ș. a.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul din urmă;

2. s'au încassat următoarele tacse:

a) dela un membru vechi pro 1894 și 1895, 10 fl.;

b) dela membri noi înscriși, anume dela dl *Vasile Ianza*, pretor în Hațeg, taca pro 1895 și pentru diplomă: 6 fl.; dela dl *Isidor Saturnu*, preot în Merișor, taca de membru pe viață: 101 fl. (trimiși cu datul: 15 August a. c. la cassa centrală);

c) dela membri ajutători: 15 fl.;

3. s'a aprobat rațiociniul despărțământului pe anul ultim de gestiune;

4. s'a cetit disertațiunea: „Cultura e libertate, averea e putere“, de dl I. Muntean;

5. s'a decis să se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Merișor, în ziua SS-ți Apostoli Petru și Pavel;

6. ca delegați la adunarea generală a Asociațiunii din 1895, s'au numit dnii: I. Muntean și P. Oltean;

7. s'a decis să se rețină pentru trebuințele despărțământului: 23 fl. 70 cr., ear restul cassei să se transpună la cassa centrală.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare, suma de 109 fl., tacse de membri ordinari pro 1895 și altele, dimpreună cu suma de 101 fl. tacse de membru pe viață, trimisă ulterior la cassa centrală, s'au priimit; membri noi înscriși, anume: dnul *Vasile Ianza*, se declară membru ordinar, ear dl *Isidor Saturnu* membru pe viață al Asociațiunii și se provéd cu documentul de legitimare.

Nr. 137/288. Dl Ioan Demian, elev în anul III, la conservatorful regesc de musică din Lipsca, cu datul 10 August a. c. legitimază sporiul în studii pro 1894/5, ca stipendist al Asociațiunii și cere să i se acorde stipendiul și pro 1895/6.

Legitimarea servește spre scire, cererii însă de a i se acorda stipendiul și pro 1895/6, nu se poate satisface, deoarece stipendiul nu mai există.

Nr. 138/292. Direcțiunea despărțământului din M.-Ludoș, așterne cu datul 9 August a. c. Nr. 12, protocolul adunării generale ținute în M. Ludoș la 4 August a. c., dimpreună cu 20 fl. tacse de membri pro 1895.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luat concludul să se amâne adunarea generală convocată pe 4 August a. c. fiind puțin cercetată și să se țină în comuna Iclândel, în lunile de toamnă, pe când după împrejurările ținutului promite rezultate cu mult mai îmbucurătoare;

2. s'a esmisă delegați la adunarea generală din 1895, dñii: Alecsandru Precup și Emilă C. Șandrescu.

— Protocolul servește spre scire cu aprobare; suma de 20 fl., taxe de membri ordinari pro 1895, s'a primită.

Nr. 139/299. Dlă Alecsandru Papiu, cassariulă despărțământului Abrud, transpune priu asemnare postală, cu datulă 13 Augustă a. c., 420 fl. 30 cr. taxe dela membri Asociațiunei și promise a trimite ulterioră lista contribuenților.

— Spre scire.

Nr. 140/305. Direcțiunea despărțământului din Dicio-Sân-Martin, așterne cu datulă 15 Augustă a. c. protocolulă adunării generale tinute în Dicio-Sân-Martin la 11 Augustă a. c. dimpreună cu protocolulă comitetului din ședința dela 15 Augustă 1895 și 27 fl., taxe de membri.

Din cuprinsulă protocolului adunării generale se constată următoarele:

1. s'a luată spre scire raportulă despre activitatea comitetului în ultimulă ană de gestiune și raportulă despre starea cassei;

2. s'au înscrisă membri noi ordinari ai Asociațiunei, dñii: Stefană Laday, pretoră în Dicio-Sân-Martină și Beniamină Papiu, preotă în M. Șaroș, solvind taxa de câte 5 fl. pro 1895 și câte 1 fl. pentru diplome, suma: 12 fl.;

s'au încassată dela trei membri vechi taxa pro 1895 = 15 fl. ear dela membri ajutătorii: 9 fl.;

Suma totală a încassariloră: 36 fl., din care 27 fl. s'au transpusă la cassa centrală, ear 9 fl. s'au reținută pentru trebuințele despărțământului;

3. s'au numită delegați la adunarea generală din 1895, dñii: N. Todorană, protopopă, V. Muntenescu, preotă, Ioană Anca, preotă și N. Costea, învățatoriă;

4. s'a încredințată comitetului ficsarea locului și timpului pentru procsima adunare generală a despărțământului;

5. s'a autorisată comitetulă se escrie *concurșă* cu două premii à 10 fl. pentru acei învățatori din despărțământă, cari voră dovedi procsă mai mare în pomărită și lucrulă manuală, și ună premiū de 5 fl. pentru acea femeia română — țarană, care va avă în 1896 cea mai bine cultivată grădină de legumi.

— Protocolulă adunării generale și ală comitetului servescă spre scire cu aprobare; suma de 27 fl., taxe de membri, s'a primită; membri noi înscriși, anume dñii: *Stefană Laday* și *Beniamină Papiu*, se declară membri noi ai Asociațiunei și se provăd

cu documentul de legitimare; reținerea sumei de 9 fl. pentru trebuințele despărțământului, se încuviințează.

Nr. 141/312. Direcțiunea despărțământului din Reghinulul săsesc, așterne cu datul 4 Augustul a. c. protocolul adunării generale ținute în Reghinul la 1 Augustul a. c. dimpreună cu 121 fl. tacse de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'a luatul spre scire raportul comitetului și alul cassarului pe anulul ultim de gestiune;

2. s'a înscrisul membru noul alul Asociațiunii dlul *Petru Ciobotariul*, preotul în Reghinulul magiar și a solvitul tacsă de 5 fl. pre 1895 și 1 fl. pentrul diplomă;

dela 10 membri vechi s'au încassatul tacsele pro 1895 și restante în suma: 110 fl.;

dela membri ajutatul s'au încassatul: 3 fl.; în totalul: 119 fl., transpuși la cassa centrală afară de 3 fl. reținuți pentrul despărțământul;

3. s'a autorisatul comitetul, a escrise *concursul* pentrul două premii à 25 fl., destinate încă din 1893 pentrul acei învățatul din despărțământul, cari se vorul dîstinge în cultura pomăritului;

4. s'au alesul delegați la adunarea generală din a. c. dnii: *Petru Uilăcanul* și *Galacteonul Șagăul*.

— Protocolul servece spre scire cu aprobare; membrul noul înscrisul, anume dlul *Petru Ciobotariul*, se declară membru ordinarul alul Asociațiunii și se prevede cu documentul de legitimare; suma de 121 fl., tacse de membri pro 1895 și restante, s'a priimitul.

Nr. 142/314. Societatea studenților români din Anvers, transpune cu datul 11 Augustul a. c., prin președintele seul dnul *Aurelul Chicombanul*. 11 fl. 95 cr. (fr. 25), dreptul donațiune pentrul Asociațiune.

— Spre scire cu mulțemită.

Nr. 143/320. Direcțiunea despărțământului din Deva, așterne cu datul 16 Augustul a. c. Nr. 16, protocolul adunării generale ținute în Deva la 3 Augustul 1895, dimpreună cu 60 fl. tacse de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următoarele:

1. s'au espusul motivele, pentrul care din 1891--1895. nu s'au pututul ținé adunările generale ale despărțământului;

2. s'a constatatul în legătură cu raportul cassariului, că despărțământul are fond de 174 fl. 55 cr., depuși la însoțirea „Hunedóra“, cu menire de a se împărțil premii învățateilor meseriași, și cere adunarea generală a se lăsa acestul fond și mai de parte în administrarea despărțământului spre scopul amintitul;

3. delegați la adunarea generală din 1895, s'au numiți duii Franciscu Hossu-Longinū și Alecsandru Moldovanū seniorū;

4. s'au încassatū următóarele tacse:

a) dela 4 membri vechi pro 1895 și restante: 35 fl.;

b) dela membri noi înscriși, și anume dela duii: *Alecsandru Moldovanū* juniorū, practicantū de comptabilitate în Deva; *Petru Șinca*, preotū în Batiz; *Nicolaū Șinca*, preotū în Biscaria; *Dionisiū Ardeleanū*, tehnicū abs. în Deva și Însoțirea „*Hunedóra*“, solvind câte 5 fl. pro 1895; suma totală a încassărilor: 60 fl. transpuși la cassa centrală;

5. s'a constituitū despărțemētulū pe unū nou periodū de 3 ani, alegēndu-se directorū: Dlū Francisc Hossu-Longinū, avocatū în Deva; membri în comitetū duii Avram P. Pēcuarariū, protopopū în Ilia; A. Moldovanū sen. v.-directorū de bancă în Deva; Ioanū Pap, protopopū în Hunedóra; Dr. A. L. Hossu, avocatū în Deva; și Dionisie Ardeleanū, tehnic abs. în Deva.

— Protocolulū servesce spre scire cu aprobare; cu privire la fondulū de 174 fl. 55 cr., ce se administrēzā la cassa despărțemētulū, se recercā direcțiunea a da deslușiri relative la proveniența lui; membri noi înscriși, anume duii: *A. Moldovanū* juniorū, *Petru Șinca*, *Nicolaū Șinca*, *Dionisie Ardeleanū* și Însoțirea „*Hunedóra*“ se declarā membri ordinari ai Asociațiunei și se provēdū cu documentū de legitimare; suma de 60 fl., tacse de membri pro 1895 și restante, s'a primitū.

Nr. 144/321. Direcțiunea despărțemētulū din Făgăraș înaintēzā cu datulū 17 Augustū 1895, protocolulū adunărei generale ținute în Viștea inferióră la 11 Augustū 1895, dimpreună cu protocolulū comitetulū din ședința dela 17 Augustū a. c. și 132 fl., tacse de membri.

Din cuprinsulū protocolulū adunărei generale se constatā următóarele:

1. s'a luatū spre scire raportulū comitetulū despre activitatea sa pe anulū ultim de gestiune;

2. pe basa raportulū cassariulū s'a constatatū, că percepțele la cassa despărțemētulū, pe anulū ultim de gestiune, au fostū: 220 fl. 34 cr., erogatele: 81 fl. 30 cr., decī restulū cassei în 10 Augustū 1895 a fostū: 149 fl. 04 cr. depuși la institutulū de creditū „*Furnica*“ în Făgăraș; din acēstā sumă 70 fl. tacse de membri ordinari, s'a decisū sē se trimitā la cassa centrală, car 79 fl. 04 cr., tacse dela membri ajutători, sē se reținā pentru trebunțele despărțemētulū;

3. s'a încașsată la presenta adunare generală:

a) dela membri vechi: 35 fl.;

b) dela membri ajutători: 38 fl. 18 cr.;

4. din suma reținută la despărțământul s'a decisă se se împartă ajutóre à 5—10 fl. învțăceiloră meseriași nășcuți pe teritoriulă despărțământului;

5. s'a încredințatū comitetului noua organizare a agenturiloră comunale;

6. s'a decisă se se țină procsima adunare generală a despărțământului în comuna Porumbaculă de josū.

Din cuprinsulă protocolului comitetului se constată următórele:

1. s'a înscrisă ulterioră de membri noi ai Asociațiunei dñi: *Nicolaū Borzea*, preotū în Viștea inferiōră; *Gerasim Grama*, căpitanū c. r. în pensiuene în Riușorū; *Mateiū Folea*, notariū în Vad și Institutulă de creditū „*Olteana*“, solvind câte 5 fl. pro 1895;

2. s'a constatatū, că până în 17 Augustū a. c. a încursă la cassa despărțământului: 250 fl. 82 cr., din acestă sumă 132 fl., tacse de membri ordinari, s'a priimitū, ear cu privire la suma de 118 fl. 82 cr., tacse dela membri ajutători, s'a reținută pentru despărțământū.

— Protocolulă servesce spre scire cu aprobare; membri noi înscriși, și anume dñi: *N. Borzea*, *Gherasim Grama*, *Mateiū Folea* și Institutulă „*Olteana*“, se declară membri ordinari ai Asociațiunei și se provéd cu documentū de legitimare; suma de 132 fl., tacse de membri ordinari, s'a priimitū, ear cu privire la suma de 118 fl. 82 cr., ce s'a reținutū la despărțământū, se recercă direcțiunea se presente bugetū în sensulă §§. 17, 18 și 20 din regulamentū.

Nr. 145/327. Dlū Z. Boiu prim-secretariulă Asociațiunei, presentă cu datulă 18 Augustū a. c. rugarea d-șorei *Maria Ciobanū*, pentru postulă de învțătore la scōla de fete a Asociațiunei, sosită la adresa sa în Gura-Riului, unde se află pentru recreațiă, și anume în 15 Augustū c. n. când densusulă absentă de acasă, din care motivū s'a întârziatū dela concursū.

— Spre scire și restituire.

Nr. 146/328. Totū prim-secretariulă Asociațiunei, raportéză cu datulă 17 Augustū a. c. n., că în urma însărcinărei primite de a îngrijă pentru tipărirea scrieriloră premiate de Asociațiune în 1892, de astă-dată a revédutū și pregătitū pentru presă „*Povestile populare*“ de I. Popū-Reteganulă, și propune se se tipărescă în 3000 de esemplare.

— Se primesce.

Nr. 147/331. Dlŭ Dr. Vasile Bologa, profesorŭ și directorŭ la scŭla civilă de fete a Asociațiunei, în firulŭ raportului seŭ prezentatŭ verbalŭ în ședința acestui comitetŭ dela 16 Iuniŭ a. c., relativŭ la transgresiunile de disciplină internă ale fostei învătătoare la scŭla Asociațiunei d-șora Elisa Nasta, și relativ la purtarea violentă a fidanțatului dênsei, dnului Alecsandru Bohotelŭ, care l'a atacatŭ pe stradă pentru afacerile sale de directorŭ, — arată, că în fața atacului punibilŭ, cât pentru momentŭ, și-a luatŭ satisfacția cuvenită unui bărbatŭ, precum dovedesce atestatulŭ aclesŭ în originalŭ; cât pentru cealaltă parte a procedurii, arată, că — conform îndrumării acestui comitetŭ — a acusatŭ pe respectivulŭ în 25 Iuniŭ a. c. sub Nr. 3426, la judecătoria cercuală din Sibiŭ, ceea ce dovedesce rubrulŭ produsŭ în orginalŭ.

— Servesce spre scire.

Nr. 148/333. Dlŭ Z. Boiu, prim-secretariulŭ Asociațiunei presentă cu datulŭ 22 Augustŭ, a. c. resignarea sa dela postulŭ de prim-secretariŭ și redactorŭ alŭ organului Asociațiunei, cu finea anului curentŭ, pe lângă cererea sê se înainteze adunării generale a Asociațiunei din anulŭ curentŭ, pentru binevoitoare orientare.

— Spre scire, încredințându-se biroului a se transpune adunării generale.

Nr. 149/. Bibliotecariulŭ Asociațiunei, dlŭ N. Toganŭ, raporteză despre opurile întrate la biblioteca Asociațiunei din 1 Ianuariŭ până în 22 Augustŭ 1895 și anume:

1. Sitzungsberichte der Kaiserl. Akad. der Wissenschaften Phil. — hist. Classe 130 Band. Wien. 1894;
2. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. naturw. cl. 102 Band Abth. I. VIII n. IX. Heft.
3. Sitzungsberichte des kaiserl. Akad. der Wissenschaften math. natur. cl. 102. Band. Abth. I. X. Heft.
4. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, naturw. natw. cl. 102. Band. Abth. II. VIII. Heft.
5. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X.
6. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. II. B. VIII Heft.
7. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. IX und X Heft.
8. Sitzungsberichte der kaiserl. Akad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 102 Band. Abth. III. VIII — X Heft. Wien 1893.
9. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. I. I — III. Heft.
10. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a I — II Heft.

11. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II-a III — V Heft.
12. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. II. B. I — III. Heft.
13. Sitzungsberichte der kaiserl. Acad. der Wissenschaften, math. natw. cl. 103 Band. Abth. III I — IV. Heft. Wien 1894.
14. Denkschriften der kaiser. Akadem. der Wissenschaften, math. naturw. cl. 60 Band. Wien. 1893.
15. Archiv für österr. Geschichte Band. 80. Hälfte 3. Wien 1894.
16. Archiv. für österr. Geschichte Band. 80 Hälfte 2. Wien 1894.
17. Math. és trmt. Ertes. XII köt. Magy. tud. Akad. Bpest 1894.
18. Akad. Értesítő. Magy. tud. Akad. Budapest 1895.
19. Magy. tud. Akad. Értekezések a tört. tud. körből XVI. köt. 3 sz. Budapest 1894.
20. Bolletino delle Public. Ital. Bibliot. naz. centr. di Firenze, 1895 Nr. 217; 15. Gen.
21. T. Ciontea: Compendiū de Geografie univers. Arad 1895.
22. Boletin del Publ. Ital.; Bibl. naz. d. Firenze, 1895 Nr. 218.
23. M. T. A. Akad. Értes. Budapest 1894.
24. M. T. A. Math. és trmt. Értesítő. XII. 11—12 füz. Budapest 1894.
25. N. Manegutiū. Unū respunsū cu încungiur. M.-Oșorheiū 1894.
26. „România Jună“. Raportū anualū. Viena 1894.
27. Asociațiunea transilvană „Transilvania“, numărū festivū (1868—1895). Sibiiū, 1895.
28. Raport. societății literare din Bucovina. Cernăuți 1895.
29. A. Popū, Desbinarea în biserica românilorū.
30. Poesii românesce trad. d. Alph. Tuor. Cuera, 1891, Partea I — III.
31. Thomas Massner, trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1889.
32. II. Doctorū perforza, comed. trad. de Alph. Tuor. Cuera, 1894
33. Bolet. del Instit. Geogr. Arg. Tom. XV. fasc. 5—8, 1894, Buenos Aires.
34. Archiv des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde XXV. B. 2 H. Hermannstadt, 1895.
35. Verhandl. Prot. der sächs. Univers. vom 7 September 1895. Hermannstadt, 1895.
36. Ethn. Mittheil. aus Ungarn. Budapest, 1895. (IV. B. 1895 Ian. 1 H.)
37. Cuvântare către loc. din Foventea de D. R. Cordescu. Brașovū 1895.
38. Documente la Istoria românilorū. Supl. I, V, VI și supl. II, V, II. Academia Română. Bucuresci, 1895.
39. M. T. A. Akad. Értesítő 65 füz. Budapest 1895.
40. M. T. A. Math. Értesítő XIII. Rot. 2 füz.
41. Laz. Șăinean. Basn. Rom. Bucuresci, 1895.
42. Kalinderși Sturdza. Episcopulū Melchisedec. Bucuresci 1894.
43. Cuvântū de primire de Naumși Maiorescu. Bucuresci 1894.
44. Olanescu și Negruzzi: Vasile Alecsandri. Bucuresci 1894.

45. Dr. Babeș și Crețulescu. Transmiterea proprietății. București 1895.

46. Xenopol și Sturdza. Mich. Kogălnicean. București 1895.

47. Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XIV. 1891—1892 și 1892—1893; Tom. XV 1892—1893, partea adm. și memor.; Tom. XVI. 1893—4.

48. G. Bogdan. Bucovina. Sibii, 1895.

49. I. Costin. Băncile rur. Sibii, 1895.

50. Directorul seminar. teolog.-ped. gr. ort. rom. din Sibii. Programul XI. Sibii, 1895.

51. Dr. M. Iarnic și A. Bârsan. Doine și strigături din Ardél. Brașov, 1895.

52. Verhandl. und Mittheil. des Siebenbürg.-Vereines für Nw. XIV. Jahrg.

53. I. Costin. Manual de stupărit.

54. Dala de Aleph. Tuor, prof. în Svițera.

a) Liter. veglia publ. de H. Caviezel, Coira, 1894, 2 broș.

b) Collec. da prov. rhaet. rom. oe I. A. Bühler. Coira 1888.

1 broș.

c) Ios. Heyderich n. fid. germ. de Th. Körner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

d) Combat. del Cor. de I. A. Bühler. Coira, 1891,

e) L'Indian grisch. nov. de I. A. Bühler. Coira, 1890.

f) Gianin e Marinella, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1886.

g) Las treis Nusch, nov. pe I. A. Bühler. Coira 1893.

h) Gian Caldar, dramă de P. Plattner, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1887.

i) Probitad porta felicitad, nov. de I. A. Bühler. Coira, 1892.

k) Guglielm Tell, dramă în 5 acte de Schiller, trad. de I. A. Bühler. Coira, 1865.

— Spre scire, exprimându-se mulțumită donatorilor.

Nr. 150/370. Totu bibliotecariulu propune se se procure pentru biblioteca Asociațiunei: „*Bibliographia Hungariae*“ (1712—1860), 4 vol. de Petrik Géza.

— Se primesce.

Nr. 151. Verificarea acestui procesu verbalu,

— Se incredințeză dloru: I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretariu II.

S'a verificatu. — Sibii, 12 Septembrie, 1895.

I. V. Russu m. p.

P. Cosma m. p.

Dr C. Diaconovich m. p.